ՏԵՂԵԿԱՆՔ ԼՐԱՑՎՈՂ ՀՈԴՎԱԾՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔ
«ՏԵՍԱԼՍՈՂԱԿԱՆ ՄԵԴԻԱՅԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Հոդված 1. «Տեսալսողական մեդիայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2020 թվականի հուլիսի 16-ի ՀՕ-395-Ն օրենքի (այսուհետ՝ «Օրենք») 1-ին հոդվածի 1-ի մասը լրացնել նոր 6)-րդ կետով՝ հետևյալ բովանդակությամբ՝

«6) նպաստել տեսալսողական ոլորտում վարկանիշային չափումների զարգացմանը և չափման գործընթացին»

Հոդված 2. Օրենքի 3-րդ հոդվածի առաջին մասն լրացնել նոր 29-րդ և 30-րդ ենթակետով հետևյալ բովանդակությամբ.

«29) Հեռուստալսարանի չափումներ՝ փիփլմետրիկ սարքավորումների միջոցով առանձին տեսալսողական հաղորդումների կամ տեսալսողական ծրագրերի վարկանիշների բացահայտման կապակցությամբ իրականացվող գործունեություն»:

30) Հեռուստատեսային ինդուստրիալ Կոմիտե՝ (այսուհետ՝ Կոմիտե) անդամության վրա հիմնված ինքնակարգավորվող ոչ առևտրային կազմակերպություն (ԻԿԿ), որի իրավունքները, պարտականությունները և գործունեության առանձնահատկությունները սահմանվում է սույն օրենքով և իր կանոնադրությամբ:»:

Հոդված 3. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 3.1-ին գլխով.

«ԳԼՈՒԽ 3.1
ՀԵՌՈՒՍՏԱԼՍԱՐԱՆԻ ՉԱՓՈՒՄՆԵՐԸ

Հոդված 14.1. Հեռուստալսարանի վարկանիշային չափումները և սկզբունքները

1. Հեռուստատեսության ոլորտում վարկանիշի ձևավորվումը, ինչպես նաև հեռարձակման գովազդային շուկայում գնագոյացումն իրականացվում է հեռարձակողների, առանձին տեսալսողական հաղորդումների և տեսալսողական ծրագրերի հեռուստալսարանի չափումների միջոցով (այսուհետև՝ հեռուստալսարանի չափումներ):

2. Հեռուստալսարանի չափումներն իրականացվում են օրինականության, անկողմնակալության, անկախության, վստահելիության, արհեստավարժության, հետազոտությունների անընդմեջության և հեռուսալսարանի չափումների ոլորտում ընդունելի այլ սկզբունքների հիման վրա:

3. Հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները ենթակա չեն հրապարակման, եթե համապատասխան հեռարձակողն այդ մասով համապատասխան պահանջ է ներկայացնում Հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող անձին: Հեռարձակողի կողմից համապատասխան պահանջը ներկայացվելուց հետո այդ գծով հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները տրամադրվում են բացառապես կարգավորող մարմնին, ով դրանք կարող է օգտագործել օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով:

Հոդված 14.2. Հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնողները

1. Հեռուստալսարանի չափումներն իրականացնում են Կոմիտեի կողմից ընտրված և վերահսկվող առևտրային կազմակերպությունները:

2. Կոմիտեի կողմից հեռուստալսարանի չափումներ իրականցնող անձինք ընտրվում են առնվազն 5 տարի ժամկետով:

3. Հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող կազմակերպություններին ներկայացվող պահանջները՝ ըստ չափումների ենթակա նպատակի, դրանց ընտրության ընթացակարգը, գործառույթները և վերջիններիս հետ կնքվող հեռուստալսարանի չափումների պայմանագրի նվազագույն պայմանները սահմանում է Կոմիտեն:

4. Սույն հոդվածի 1-ին մասով և Կոմիտեի սահմանած ընթացակարգով չընտրված կամ չվերահսկվող կազմակերպությունների իրականացրած հեռուստալսարանի չափումների արդյունքերը հիմք չեն հեռարձակողների վարկանիշների ձևավորման, այդ թվում՝ գովազդի շուկայական ճանաչելի գնի սահմանման համար:

Հոդված 14.3. Կոմիտեն, դրա ձևավորումն ու մասնակիցների լիազորությունների դադարումը

1.Կոմիտեն իրականացնում է հետևյալ հիմնական գործառույթները.

1)սահմանում է հեռուստալսարանի չափումների չափանիշները,

2) մրցութային կարգով, որոշակի ժամկետով ընտրում է համապատասխան չափումներ իրականացնող կազմակերպությանը.

3) վերահսկողություն է իրականացնում չափում անցկացնող կազմակերպության հեռուստալսարանի չափումների կատարման նկատմամբ.

4) սահմանում է հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող անձանց ընտրության և մրցույթի կազմակերպման կարգը,

5) սահմանում է Հեռուստալսարանի չափումների գործընթացը կասեցնելու, դադարեցնելու, վերահսկողություն իրականացնելու կարգը,

6) իրականացնում է օրենքով չարգելված այլ գործառույթներ, որոնք միտված են Հեռուստալսարանի չափումների գործընթացի բնականոն գործունությանը և կատարելագործմանը:

2. Կոմիտեն ձևավորվում է մասնակիցների կամավոր անդամության սկզբունքով, հետևյալ համամասնությամբ՝

1) հանրային և մասնավոր մուլտիպլեքսով սփռում ունեցող հեռուստաընկերությունները, (բացառությամբ միջպետական պայմանագրերի հիման վրա հեռաձակողների, ում հիմնադիրների/մասնակիցների/ ցանկում ՀՀ-ն ներառված չէ), որոնց մասնակցությունը կազմում է ընդհանուր ձայների քառասունինը տոկոսը: Ընդ որում, հանրապետական և մայրաքաղաքային սփռում ունեցող հեռարձակողները պետք է կազմեն առնվազն դրա կեսից ավելին.

2) գովազդատուները, որոնց մասնակցությունը կազմում է ընդհանուր ձայների քսանհինգ տոկոսը,

3) գովազդային գործակալությունները, որոնց մասնակցությունը կազմում է ընդհանուր ձայների քսանչորս տոկոսը,

4) կարգավորող պետական մարմինը՝ որի մասնակցությունը կազմում է ընդհանուր ձայների երկու տոկոսը:

3. Կոմիտեին անդամակցող սույն հոդվածի երկրորդ մասի առաջին, երկրորդ և երրորդ ենթակետերում նշված սուբյեկտները համապատասխանաբար կազմում են երեք առանձին խմբեր (այսուհետ՝ Խումբ), որի անդամներից յուրաքանչյուրն ունի մեկ ձայնի իրավունք համապատասխան Խմբում քվեարկություն իրականացնելիս:

4. Նույն անձը Կոմիտեի մասնակից կողմերի կազմում կարող է հանդես գալ կամ որպես հեռուստաընկերություն, կամ գովազդատու կամ գովազդային գործակալություն:

5. Հանրային և մասնավոր մուլտիպլեքսով հեռարձակողները Կոմիտեին անդամակցում են համապատասխան սփռման (լիցենզիայի գործողության) ժամանակահատվածում:

6. Հանրային հեռարձակողները և կարգավորող պետական մարմինը Կոմիտեին անդամակցում են անժամկետ՝ օրենքի ուժով:

7. Կոմիտեն համարվում է ձևավորված, եթե ապահովվել է հանրային մուլտիպլեքսով հեռարձակողների կազմում հանրապետական և մայրաքաղաքային սփռում ունեցող հեռուստաընկերությունների առնվազն կեսից ավելի մասնակցությունը:

8. Կոմիտեն չի կարող ստեղծվել, իսկ ստեղծված լինելու դեպքում գործունեությունը օրենքի ուժով ժամանակավորապես դադարեցվում է, եթե դրան չեն անդամակցում հանրային մուլտիպլեքսով

հեռարձակվող հանրապետական և մայրաքաղաքային սփռում ունեցող հեռուստաընկերությունների առնվազն կեսից ավելին:

9. Կոմիտեին անդամակցող անձինք՝ իրենց անդամակցության ժամանակահատվածում պարտավորվում են օգտվել սույն օրենքի 14.2-րդ հոդվածի դրույթներով սահմանված կազմակերպությունների կատարած հեռուստալսարանի չափումների տվյալներից և այլ սահմանված ծառայություններից Կոմիտեի կողմից սահմանված նվազագույն պայմաններով:

10. Սույն հոդվածի 9-րդ մասով սահմանված տվյալներից ու ծառայություններից չօգտվելու դեպքում՝ տվյալ կազմակերպությունը (կամ անձը) պարտավորվում է չօգտված ծառայության արժեքի չափով անհատույց վճարում իրականացնել Կոմիտեին, որի հաշվարկման կարգը սահմանվում է Կոմիտեի կողմից:

11. Կոմիտեի մասնակիցների անդամությունը դադարեցնելու դեպքերը սահմանում է Կոմիտեն:

12. Կոմիտեն ստեղծված է համարվում օրենքով սահմանված կարգով պետական գրանցման պահից: Կոմիտեի պետական գրանցումն իրականացնում է իրավաբանական անձանց պետական ռեգիստրի գործակալությունը: Կոմիտեի գրանցման համար, բացի օրենքով սահմանված փաստաթղթերից, ներկայացվում են նաև տեղեկություններ նրա անդամների մասին: Կոմիտեի անվանումը պետք է ներառի «ինքնակարգավորվող կազմակերպություն» բառերը և «ԻԿԿ» հապավումը

13. Կոմիտեի ընդունած կարգերը ենթակա են հրապարակման կազմակերպության պաշտոնական կայքում և պարտադիր են Հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնելիս:

Հոդված 14.4. Կոմիտեի կառավարման մարմինները

1. Կոմիտեի կառավարման բարձրագույն մարմինը ընդհանուր ժողովն է, որը կազմակերպության ղեկավարումն իրականացնում է տարեկան և արտահերթ ժողովների գումարման միջոցով: Ընդհանուր ժողովն իրավազոր է, եթե դրան մասնակցում է հիսուն տոկոսից ավելի ձայնի իրավունք ապահովող անդամների կեսից ավելին. ձայների տոկոսային հաշվարկն իրականացվում է այնպես, որ ապահովվի սույն հոդվածի երկրորդ մասով նախատեսված կարգով որոշումներն ընդունելու հնարավորությունը:

2. Ընդհանուր ժողովում որոշումներն ընդունվում են հետևյալ կարգով.

Հեռուստատեսությունների, ինչպես նաև գովազդատուների և գովազդային գործակալությունների քվեարկության արդյունքները (կողմ կամ դեմ) որոշվում են Խմբերից յուրաքանչյուրի շրջանակներում ներառված՝ տվյալ Խմբին պատկանող անձանց ընդհանուր քվեարկության արդյունքում՝ մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, եթե պարզ մեծամասնությունից տարբերվող ձայների այլ համամասնություն նախատեսված չէ Կոմիտեի կանոնադրությամբ:

Առանձին խմբերում քվեարկության արդյունքներով առավել շատ քանակությամբ ձայները համարվում են որպես տվյալ Խմբի կողմ կամ դեմ ձայն սույն օրենքի 14.3 հոդվածով նախատեսված տոկոսային հարաբերակցությամբ ընդհանուր ժողովի համապատասխան որոշումն ընդունելիս:

3. Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասության հարցերն են՝

1) Կոմիտեի կանոնադրության հաստատումը.

2) Կոմիտեի դիտորդ խորհրդի (առկայության դեպքում), վերահսկիչ ծառայության (առկայության դեպքում) անդամների և ղեկավարի, ընտրությունը, նրանց գործառույթների սահմանումը, լիազորությունների դադարեցումը.

3) Կոմիտեի գործունեության վերաբերյալ տարեկան հաշվետվությունների հաստատումը (հաշվետվություններին ներկայացվող պահանջները սահմանվում են Ընդհանուր ժողովի կողմից)

4) Հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող անձանց ընտրության ժամկետների որոշումը, գործունեության կասեցումը, դադարեցումը.

5) Կոմիտեի անդամավճարի չափը և այն վճարելու կարգը սահմանելը.

6) գործադիր մարմին ընտրելը.

7) Կոմիտեի կանոնադրությամբ նախատեսված այլ հարցեր:

4. Գործադիր մարմնի և այլ մարմինների գործառույթները, գործունեության կարգը սահմանվում են կազմակերպության կանոնադրությամբ: Կոմիտեի կանոնադրությամբ կարող են սահմանվել սույն օրենքում չնշված այլ կառավարման մարմիններ ևս:

Հոդված 4. Օրենքի 57-րդ հոդվածը լրացնել 6.1 մասով հետևյալ բովանդակությամբ.

1. «6.1 Սույն օրենքի 14.2 հոդվածի 1-ին մասով և Կոմիտեի սահմանած ընթացակարգով չընտրված և/կամ չվերահսկվող անձանց կողմից իրականացված հեռուստալսարանի չափումների արդյունքում գովազդի շուկայական գնի որոշումը յուրաքանչյուր դեպքում առանձին առաջացնում է տուգանքի նշանակում չափումներն իրականացնող անձի համար՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկի չափով:»

Հոդված 5. Անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող 30-րդ օրը:

2. Մինչև 2024թ. հունվարի 1-ը հեռուստալսարանի չափումներ կարող են իրականացնել Կոմիտեի սահմանած ընթացակարգով չընտրված և/կամ չվերահսկվող ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք պայմանով, որ այդ մասին սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո հնգօրյա ժամկետում կամ հեռուստալսարանի չափումներն իրականացնելուն նախորդող առնվազն հինգերորդ օրը պետք է ծանուցեն Կարգավորող մարմնին, իսկ Կոմիտեի ստեղծվելուց հետո Կոմիտեին: Սույն մասում նշված ծանուցումը պետք է պարունակի առնվազն հետևյալ տվյալները՝ չափումներ իրականացնող անձի անվանումը, պետական գրանցման համարը, հասցեն:

3. Կոմիտեի սահմանած ընթացակարգով չընտրված և/կամ չվերահսկվող անձանց կողմից հեռուստալսարանի չափումներ կատարելու գծով կարգավորող մարմինը կարող է սահմանել, փոփոխել կամ դադարեցնել չափանիշներ (ստանդարտներ) հեռուստալսարանի չափումներ իրականցնելու համար և վերահսկել արդյոք համապատասխան չափումներ իրականացնող անձինք պահպանում են այդ չափանիշները (ստանդարտներ):

4. Սույն հոդվածի երրորդ մասով նախատեսված վերահսկողության շրջանակներում Կարգավորող մարմինը կարող է հեռուստալսարանի չափումներն իրականացնող անձանցից պահանջել անհրաժեշտ տեղեկատվություն, փաստաթղթեր կամ այլ նյութեր՝ սահմանելով դրանք ներկայացնելու ժամկետները և/կամ ձևաչափերը:

5. Մինչև 2024թ. հունվարի 1-ը հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող անձինք, ինչպես նաև ցանկացած այլ անձ, ով հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները կամ այդ արդյունքների հիման վրա մշակված ցանկացած այլ տվյալ փոխանցում կամ որևէ կերպ օգտագործում է երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում մինչև դրանց փոխանցումը և/կամ օգտագործումը, պետք է այդ անձանցից ստացված գրավոր հավաստումների բնօրինակները ներկայացնի կարգավորող պետական մարմին: Սույն մասում նշված գրավոր հավաստման մեջ առնվազն պետք է նշված լինեն, որ

1) հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները կամ այդ արդյունքների հիման վրա մշակված ցանկացած այլ տվյալ չի կարող հանդիսանալ օբյեկտիվ տվյալ:

2) Տեղեկատվություն առ այն, որ գրավոր հավաստումը ներկայացնող անձը ծանոթացել է սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուն նախորդող երկու տարվա ընթացքում համապատասխան անձի Հեռուստալսարանի չափումների գծով իրականացված աուդիտի, ստուգումների և ցանկացած այլ ուսումնասիրությունների արդյունքներին, որոնք կասկածի տակ են դնում տվյալ անձի կողմից հեռուստալսարանի չափումների արժանահավատությունը՝ գրավոր հավաստմանը կցելով համապատասխան աուդիտի, ստուգումների և ցանկացած այլ ուսումնասիրությունների ամբողջական արդյունքները (եզրակացություններ) դրանց առկայության դեպքում:

Սույն մասում նշված աուդիտի, ստուգումների և ցանկացած այլ ուսումնասիրությունների արդյունքները համապատասխան հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող անձինք և ցանկացած այլ անձ, ով հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները կամ այդ արդյունքների հիման վրա մշակված ցանկացած այլ տվյալ փոխանցում կամ որևէ կերպ օգտագործում է երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում, պարտավոր է տրամադրել գրավոր հավաստումը ստորագրող անձին:

6. Մինչև 2024թ. հունվարի 1-ը հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող անձինք, ինչպես նաև ցանկացած այլ անձ, ով հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները կամ այդ արդյունքների հիման վրա մշակված ցանկացած այլ տվյալ տարածում է դրանց տարածմանը զուգահեռ, պետք է համաժամանակյա նույն եղանակով ծանուցի երրորդ անձանց առնվազն հետևյալի մասին.

1) հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները կամ այդ արդյունքների հիման վրա մշակված ցանկացած այլ տվյալ չի կարող հանդիսանալ օբյեկտիվ տվյալ:

2) Տեղեկատվություն սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուն նախորդող երկու տարվա ընթացքում համապատասխան անձի մոտ Հեռուստալսարանի չափումների գծով իրականացված աուդիտի, ստուգումների և ցանկացած այլ ուսումնասիրությունների արդյունքների մասին, որոնք կասկածի տակ են դնում տվյալ անձի կողմից հեռուստալսարանի չափումների արժանահավատությունը՝ կցելով համապատասխան աուդիտի, ստուգումների և ցանկացած այլ ուսումնասիրությունների ամբողջական արդյունքները (եզրակացություններ) դրանց առկայության դեպքում:

7. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված չափանիշներին (ստանդարտ) չհամապատասխանելու դեպքում համապատասխան անձի իրականացրած հեռուստալսարանի չափումների արդյունքում գովազդի շուկայական գնի որոշումը յուրաքանչյուր դեպքում առանձին առաջացնում է տուգանքի նշանակում չափումներն իրականացնող անձի համար՝ սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հինգհազարապատիկի չափով: Ընդ որում, եթե համապատասխան չափումներն իրականացնող անձի կողմից չեն ներկայացվում իրենից պահանջվող սույն հոդվածի երրորդ մասում նշած անհրաժեշտ տեղեկատվությունը, փաստաթղթերը կամ այլ նյութերը, կամ ներկայցվում են ոչ պատշաճ (սխալ, թերի, կարգավորող պետական մարմնի կողմից սահմանված ժամկետից ուշ կամ վերջինիս կողմից սահմանված ձևաչափից տարբերվող ձևով), ապա համարվում է, որ համապատասխան հեռուստալսարանի չափումները չեն համապատասխանում սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված չափանիշներին (ստանդարտ):

8. Սույն հոդվածի 5-րդ մասում նախատեսված գրավոր հավաստումը չներկայացնելու (այդ թվում նաև, երբ ներկայացված հավաստումը չի պարունակում սահմանված բովանդակության որև մաս կամ անհրաժեշտ կից փաստաթղթեր) դեպքում յուրաքանչյուր դեպքում առանձին առաջացնում է տուգանքի նշանակում համապատասխան հեռուստալսարանի չափումներ իրականացնող անձանց, ինչպես նաև ցանկացած այլ անձանց համար, ով հեռուստալսարանի չափումների արդյունքները կամ այդ արդյունքների հիման վրա մշակված ցանկացած այլ տվյալ փոխանցում կամ որևէ կերպ օգտագործում է երրորդ անձանց հետ հարաբերություններում, սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով: Ընդ որում սույն մասով նախատեսված պատասխանատվության միջոցը կիրառվում է միայն այն դեպքում, երբ անձը չի ներկայացնում իր հետ անմիջականորեն հարաբերությունների մեջ մտած անձանցից ստացված գրավոր հավաստումները:

9. Սույն հոդվածի 5-րդ մասում նախատեսված Հեռուստալսարանի չափումների գծով իրականացված աուդիտի, ստուգումների և ցանկացած այլ ուսումնասիրությունների արդյունքները համապատասխան անձանց չտրամադրելու (այդ թվում նաև սահմանված ժամկետում չտրամադրել կամ ոչ ամբողջական տրամադրելը) դեպքում յուրաքանչյուր դեպքում առանձին առաջացնում է տուգանքի նշանակում այն տրամադրելու պարտավորություն ունեցող անձանց համար սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:

10. Սույն հոդվածի 6-րդ մասում նախատեսված ծանուցումը չիրականացնելու կամ ոչ պատշաճ իրականացնելու դեպքում յուրաքանչյուր դեպքում առանձին առաջացնում է տուգանքի նշանակում այդպիսի ծանուցում իրականացնելու պարտավորություն ունեցող անձանց համար սահմանված նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով:

11. Սույն հոդվածով նախատեսված պատասխանատվության միջոցները կիրառվում են Կարգավորող մարմնի կողմից Օրենքի 9-րդ գլխի կանոններով:

12. Սույն օրենքի 14.3-րդ հոդվածի 1-6-րդ, 9-րդ, 10-րդ մասերը, 14.4-րդ հոդվածի 2-4-րդ մասերը գործում են մինչև 2029թ. հունվարի 1-ը: